

Uchwała Nr XVIII/139/15
Rady Miejskiej w Bystrzycy Kłodzkiej
z dnia 23 listopada 2015 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania
Narkomanii na rok 2016**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U z 2013 r. poz. 594), oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2015 r. poz. 1286) i art. 10 ust 1 - 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 875) - Rada Miejska w Bystrzycy Kłodzkiej uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016, określony w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Bystrzyca Kłodzka na rok 2016, określony w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Przyjmuje się Harmonogram działań i podział środków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016 oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Bystrzyca Kłodzka na rok 2016, określony w załączniku nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Bystrzycy Kłodzkiej.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w budynku Urzędu Miasta i Gminy w Bystrzycy Kłodzkiej.

Przewodniczący
Rady Miejskiej
w Bystrzycy Kłodzkiej

mgr Artur Pokora

Uzasadnienie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Bystrzycy Kłodzkiej na rok 2016 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4a¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. (Dz.U. z 2012r. poz.1356). Zgodnie z treścią tej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymywanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności do alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Gminny Program zawiera równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki z narkomanii zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.(Dz.U z 2015 r. poz. 875).

Przewodniczący
Rady Miejskiej
w Bystrzycy Kłodzkiej

mgr Artur Pokora

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XVIII/139/15
Rady Miejskiej w Bystrzycy Kłodzkiej
z dnia 23 listopada 2015 roku

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
W BYSTRZYCY KŁODZKIEJ
NA ROK 2016**

I. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bystrzycy Kłodzkiej na rok 2016 stanowi realizację zapisu art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku. Ustawa określa najważniejsze kategorie zadań, które powinny być realizowane przez samorządy gminne oraz sposób ich realizacji. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Głównymi założeniami programu jest ograniczenie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu, rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, wzrost społecznej świadomości związanej z tą tematyką, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu, integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu oraz doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w realizację programu.

Program przygotowano w oparciu o doświadczenia zdobyte w trakcie realizacji poprzednich edycji programu z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz w oparciu o diagnozę, na którą złożyły się analiza problemów społecznych i zasobów instytucjonalnych.

Program jest adresowany do osób fizycznych i prawnych realizujących zadania w wymienionych obszarach, do osób z grup ryzyka, uzależnionych i ich rodzin oraz wszystkich mieszkańców Gminy Bystrzyca Kłodzka

Realizacja zadań programu finansowana jest głównie ze środków pozyskanych z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży.

W Gminie Bystrzyca Kłodzka pogłębiające się dysproporcje dochodowe rodzin, zjawiska związane ze sferą ubóstwa, niedostatek materialny rodzin, bezrobocie, bezdomność problemy egzystencji osób samotnych i starszych oraz niepełnosprawnych, tworzą powiązany ze sobą konglomerat problemów społecznych, który ma znaczący wpływ na pojawianie się problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i wszystkimi wywodzącymi się z tego dysfunkcjami, jak: przemoc, rozpad rodziny, niedostosowanie społeczne dzieci i młodzieży, uzależnienie i współuzależnienie.

Ze względu na rozmiary tych zjawisk oraz ich społeczne i ekonomiczne koszty nadzwyczaj ważnym jest kontynuowanie stanowiącego część gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych i uchwalanego corocznie przez Radę Miejską Bystrzycy Kłodzkiej - Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu.

Cele i zadania ujęte w niniejszym Programie są zgodne z rekomendacjami do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych opublikowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 r. zakłada również kontynuację zadań programu z roku ubiegłego. Sformułowane w nim cele ogólne i szczegółowe będą możliwe do osiągnięcia wówczas, gdy zapewnimy ciągłość realizacji podejmowanych w ramach programu

zadań. W niektórych przypadkach, z uwagi na znaczenie i wartość merytoryczną uzupełniono zadania lub poszerzono ich zakres.

II. Podstawa opracowania

Obowiązek opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy do zadań własnych gminy, wynika on z następujących aktów prawnych i dokumentów :

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015r. poz.1286) – art. 4.1.
2. Dolnośląski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na lata 2013-2016.
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. nr 125, poz. 842, ze zm.).
4. Uchwała Nr XX/192/11 Rady Miejskiej w Bystrzycy Kłodzkiej z dnia 28 listopada 2011 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Bystrzycy Kłodzkiej na lata 2010-2015.
5. Uchwała Nr XLI/260/05 Rady Miejskiej w Bystrzycy Kłodzkiej z dnia 13 maja 2005 r. w sprawie przyjęcia Strategii Integracji Społecznej dla Bystrzycy Kłodzkiej gminy miejsko-wiejskiej na lata 2005-2020.
6. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015 poz. 163 ze zm.).

III. Charakterystyka problemów alkoholowych

W planowaniu i prowadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych bardzo ważne jest dokładne rozeznanie skali problemów na terenie gminy, wzorców zachowań związanych z konsumpcją napojów alkoholowych, struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanego zachowaniami pod wpływem alkoholu.

Przy opracowaniu diagnozy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2016 rok wykorzystano dane za 2014 rok z Urzędu Miasta i Gminy, Ośrodka Pomocy Społecznej Komisariatu Policji, Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego.

Urząd Miasta i Gminy - Dostępność napojów alkoholowych

Miasto i Gminę Bystrzyca Kłodzka zamieszkiwało, według stanu na dzień 31.12.2014r. 19 404 mieszkańców.

Łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych uchwalony przez radę gminy (limit sklepów + limit lokali gastronomicznych): stan na 31.12.2014 roku wynosił – 160, w tym :

- a) limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) - 100
- b) limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) – 60

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie (stan na 31.12.2014 r.) w tym :

- a) liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) - 61
- b) liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) – 37

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% w gminie (stan na 31.12.2014 r.), w tym :

- a) liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) - 51
- b) liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) – 16

Tabela Nr 1

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2014 roku:								
1) poza miejscem sprzedaży				2) w miejscu sprzedaży				
według zawartości alkoholu				według zawartości alkoholu				
1. do 4,5% (oraz piwa)	2. od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	3. pow. 18%	4. razem	5. do 4,5% (oraz piwa)	6. od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	7. pow. 18%	8. razem	9. ogółem (suma kolumn 4 + 8)
24	22	22	68	18	12	8	38	106

Wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy w 2014 roku:			
1. do 4,5% (oraz piwa)	2. od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	3. pow. 18%	4. razem
6 709 096,46zł	1 230 469,15zł	5 937 306,15zł	13 876 871,76..zł

Dane uzyskane z UMiG w Bystrzycy Kł.

Policja – nietrzeźwość w miejscach publicznych

Podstawowym zadaniem policji jest ochrona życia, zdrowia i mienia, zapewnienie bezpieczeństwa obywatelom, ale również działalność prewencyjna i interwencyjna. W ramach swoich zadań policjanci (dzielnicowi) rozpoznają sytuację, a w razie konieczności prowadzą działania interwencyjne, działania edukacyjne i motywujące, udzielają porad w zakresie dalszych działań, możliwości i potrzeby uzyskania pomocy i wsparcia, informują o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc.

Dane statystyczne policji związane z podejmowaniem interwencji i działań w związku z nadużywaniem alkoholu i niewłaściwymi zachowaniami pod wpływem alkoholu:

- a) Liczba nietrzeźwych osób poniżej 18 roku życia zatrzymanych w policyjnych izbach dziecka lub odwiezionych do domów rodzinnych w 2014 roku – 6;
- b) Liczba zatrzymań osób nietrzeźwych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych w 2014 roku – 56

W przypadku wystąpienia równocześnie przemocy, uruchamiają m.in. procedurę „Niebieskie Karty”. W naszej gminie w 2014 roku odnotowano:

Tabela Nr 2

L.P.	KATEGORIA OSÓB wg PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”	2014
1.	Liczba interwencji domowych dotyczące przemocy w rodzinie	30
2.	Liczba przypadków w których nastąpiło izolowanie sprawców od ofiar przemocy	7
3.	Postępowania przygotowawcze o przestępstwo z art.207 kk	27
4.	Liczba zatrzymanych za przestępstwo popełnione z art.62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	11

Dane uzyskane z Komisariatu Policji w Bystrzycy Kłodzkiej

Pamiętać jednak należy, że statystyki kryminalne są źródłem informacji wyłącznie o przestępczości ujawnionej, poza nimi pozostaje wiele przestępstw z różnych powodów nieujawnionych. Wśród powodów nieinformowania policji o zaistniałym przestępstwie wymienia się decyzje samej ofiary, która może współczuć sprawcy (np. jeśli sprawcą jest osoba jej znana, spokrewniona z nią czy też zaprzyjaźniona) bądź też przeciwnie, obawiać się jej późniejszej reakcji (np. strach przed zemstą). W przypadkach np. znęcania się nad członkiem rodziny ofiara może czasami nie mieć świadomości, że dane zdarzenie jest przestępstwem.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna komisja realizuje dwa zadania, jedno na poziomie instytucjonalnym inicjowanie zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, które stanowią strategię rozwiązywania problemów alkoholowych w naszej gminie, mające następnie odzwierciedlenie w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Drugie zadanie to prowadzenie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym rozpoznanie sytuacji, zebranie niezbędnych informacji, oraz dalsze prowadzenie czynności, w tym monitorowanie sytuacji. Gminna Komisja ponadto, zarówno w stosunku do osób z problemem alkoholowym, jak również członków ich rodzin, prowadzi mikroedukację, rozmowy motywujące, a także wskazuje konkretne możliwości podjęcia dalszych kroków w celu rozwiązania problemu. A w przypadku wystąpienia równocześnie przemocy, powinna uruchomić procedurę "Niebieskie Karty".

Tabela Nr 3

L.P.	KATEGORIA OSÓB	2014 rok
1.	Liczba osób z którymi gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu	148
2.	Liczba osób, wobec których gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych wystąpiła z wnioskiem do Prokuratury Rejonowej w Bystrzycy Kłodzkiej	5
3.	Liczba osób, w stosunku, do których gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu	53

4.	liczba osób, wobec których gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych wystąpiła w 2012 roku do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego:	1
5.	Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych: Ofiary przemocy w rodzinie: Sprawcy przemocy w rodzinie: Świadkowie przemocy w rodzinie: Uruchomienie procedury Niebieskie Karty :	8 4 3 0

Dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej

Punkt Konsultacyjny do spraw rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W punkcie w okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2014 r. dyżury pełnili: przewodnicząca GKRPA, specjalista pracy socjalnej, pedagog, terapeuta uzależnień, psycholog i specjalista do spraw przemocy w rodzinie, członek GKRPA w Bystrzycy Kł.

Tabela Nr 4

Liczba osób oraz udzielonych im porad w punkcie konsultacyjno - informacyjnym w 2014 roku w poszczególnych kategoriach klientów:		
	Liczba osób	Liczba porad
1. Osobom z problemem alkoholowym	42	147
2. Dorosłym członkom rodziny osoby z problemem alkoholowym (w tym współuzależnionym i DDA)	4	14
3. Osobom doznającym przemocy w rodzinie	17	69
4. Osobom stosującym przemoc w rodzinie	6	9

Dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej

Grupy samopomocowe – Grupa Wsparcia dla Współuzależnionych Kobiet

Gmina udziela wsparcia dla ruchów i grup samopomocowych. W tym celu udostępniane jest pomieszczenie na spotkania dla osób z rodzin z problemem alkoholowym, dotkniętych przemocą domową. W 2015 roku w każdą środę odbywały się tam spotkania grupy kobiet, które są jednym z elementów oddziaływań, mających na celu wsparcie współuzależnionych kobiet. Grupa liczy 15 osób.

Centrum Integracji Społecznej

Centrum Integracji Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej działa od 2004 roku. Realizuje program reintegracji społecznej i zawodowej, w którym w 2014 roku 53 uczestniczyło w programie, w tym:

- 48 osób długotrwale bezrobotnych
- 1 osoba bezdomna
- 7 osób niepełnosprawnych

- 6 uzależnionych od alkoholu
 - 1 osoba z przyczyn społecznych (ubóstwo, bezrobocie)
- 36 osób ukończyło program – rotacja uczestników:
- 1 osoba zrezygnowała
 - 10 osób usunięto z programu
 - 11 osób podjęło pracę

Uczestnicy przez cały rok codziennie, w dni robocze, od godziny 7⁰⁰ do 13⁰⁰ przychodzą do Centrum Integracji Społecznej na zajęcia integracyjne, edukacyjne i motywacyjne. W ramach programu otrzymują posiłek regeneracyjny. Mają do dyspozycji pracownika socjalnego i doradcę zawodowego.

Ośrodek Pomocy Społecznej

W ramach realizacji swoich zadań pracownicy pomocy społecznej rozpoznają sytuację a w razie konieczności prowadzą działania interwencyjne i socjalne; prowadzą działania edukacyjne i motywujące, udzielają konkretnych porad w zakresie dalszych działań, możliwości i potrzeby uzyskania pomocy i wsparcia, informują o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc. Monitorują sytuację. W przypadku wystąpienia równocześnie przemocy, stosują procedurę "Niebieskiej Karty".

1. Ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej Ośrodka Pomocy Społecznej w 2014 roku, to - 800.
2. Liczba rodzin objętych tą pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny w 2014 roku – 156.
3. Wysokość środków finansowych przeznaczonych w 2014 przez Ośrodek Pomocy Społecznej na pomoc rodzinom z problemem alkoholowym – 523.274 zł.

Zespół Interdyscyplinarny

Zgodnie z Zarządzeniem Burmistrza Bystrzycy Kłodzkiej z dnia 06.09.2011 r. został powołany Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w którego składzie są przedstawiciele: Ośrodka Pomocy Społecznej, Komisariatu Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych oraz Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Bystrzycy Kłodzkiej, Ochrony Zdrowia i Bystrzyckiego Towarzystwa Dobroczynnego.

Liczba	Stan na dzień 31.12.2014r.
1. Ilość spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	4
2. Ilość założonych Niebieskich Kart	28
w tym środowiska z problemem alkoholowym	26

Dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej

Partnerzy w realizacji programu

Realizację zadań programu koordynuje Koordynator ds. Profilaktyki Uzależnień w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej, z którym podejmują współpracę i realizują powierzone im zadania:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2. Miejsko Gminny Ośrodek Kultury
3. Policja
4. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
5. Szkoły
6. Organizacje pozarządowe
7. Placówki ochrony zdrowia
8. Prokuratura Rejonowa w Bystrzycy Kłodzkiej
9. Sąd Rejonowy w Kłodzku

Podmioty, instytucje i osoby fizyczne podejmujące inicjatywy związane z problematyką uzależnień.

IV. Cele i założenia programu

1. Nadrzędne cele programu

- 1) Zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych i zjawiska przemocy w rodzinie.
- 2) Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z nadużywaniem środków uzależniających.
- 3) Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
- 4) Ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności pomocy rodzinom.

2. Cele szczegółowe programu

- 1) Propagowanie modelu zdrowego stylu życia – wolnego od uzależnień wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców gminy;
- 2) Podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców, głównie dzieci i młodzieży na temat problemów związanych z używaniem alkoholu oraz możliwości zapobiegania takim zjawiskom;
- 3) Zmniejszenie rozmiaru szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych spowodowanych uzależnieniami, piciem ryzykownym i przemocą domową;
- 4) Zwiększenie dostępności i poprawa jakości pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym;
- 5) Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym;
- 6) Zwiększenie kompetencji służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym.

V. Zadania gminnego programu do realizacji:

Zadanie 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych poprzez:

- 1) Współpracę z placówkami leczenia odwykowego: Poradnią Leczenia Uzależnień w Kłodzku i w Dusznikach Zdrój oraz placówkami podstawowej opieki zdrowotnej z terenu miasta i gminy Bystrzyca Kłodzka, w zakresie umożliwiania uzależnionym od alkoholu odbycia leczenia odwykowego pod opieką wykwalifikowanego personelu – realizator: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bystrzycy Kłodzkiej;
- 2) Podejmowanie działań przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zmierzających do zmotywowania do poddania się dobrowolnemu leczeniu wobec osób uzależnionych od alkoholu oraz prowadzenie postępowań zmierzających do wydania przez Sąd Postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 3) Kontynuację działalności grupy wsparcia dla współuzależnionych kobiet, dotkniętych przemocą w rodzinie – realizator: Wielobranżowa Spółdzielnia Socjalna "Igliczna";
- 4) Kontynuację działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego do spraw Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przemocy w Rodzinie – realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej.

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej, społecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie

- 1) Podejmowanie działań w ramach gminnego punktu informacyjno – konsultacyjnego w zakresie motywowania do podjęcia leczenia, rozpoznawania i monitorowania problemów rodziny i zaplanowania pomocy dla jej członków - realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 2) Organizowanie wsparcia psychologicznego i socjoterapeutycznego dla dzieci osób uzależnionych od alkoholu i ofiar przemocy we współpracy z osobami i instytucjami przygotowanymi do organizowania takiej pomocy (rozmowy i porady indywidualne dla uzależnionych i współuzależnionych, zajęcia dla dzieci, poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie) - realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Zespół Interdyscyplinarny;
- 3) Wspieranie merytoryczne i finansowe działalności świetlic środowiskowych realizujących programy opiekuńczo-wychowawcze, zajmujących się organizacją czasu wolnego, pomocą w nauce, rozwijaniem zainteresowań, wspieraniem rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych – dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemami alkoholowymi - realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 4) Organizowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, pracowników socjalnych, pedagogów, dotyczących problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie(koordinowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej);
- 5) Tworzenie gminnego systemu wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie w ramach współpracy z Policją, Prokuraturą, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, służbą zdrowia, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Punktem informacyjno-konsultacyjnym do

spraw rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie realizator: Zespół Interdyscyplinarny.

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

- 1) Prowadzenie w szkołach programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży - realizator: placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 2) Udział w akcjach i w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych (kampania ogólnopolska „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Odpowiedzialny Kierowca”, „Stop Przemocy”) placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja w Bystrzycy Kł.;
- 3) Organizacja lokalnych kampanii, na temat uzależnień i zjawiska przemocy w rodzinie, dla mieszkańców miasta i gminy Bystrzyca Kłodzka realizator: placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Zespół Interdyscyplinarny w Bystrzycy Kł.;
- 4) Organizowanie pozalekcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w okresie wakacji – dofinansowanie zajęć i pobytu dzieci na obozach i koloniach połączonych z programem profilaktycznym realizator: placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kł.;
- 5) Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych w celu zapobiegania sprzedaży napojów alkoholowych niepełnoletnim i nietrzeźwym, realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bystrzycy Kł.;
- 6) Współpraca z Policją w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych.
- 7) Doposażenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Punktu Informacyjno Konsultacyjnego do spraw Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przemocy w Rodzinie w niezbędne pomoce i literaturę fachową, czasopisma (prenumerata „Niebieska Linia”, „Świat problemów”), programy do komputera, materiały biurowe;
- 8) Prowadzenie działalności edukacyjnej w środowisku w zakresie problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie oraz propagowanie informacji n.t. ogólnopolskiego telefonu zaufania – Niebieska Linia, Pomarańczowa Linia oraz instytucji wsparcia dla ofiar przemocy w najbliższym otoczeniu - realizator: placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny w Bystrzycy Kł.;
- 9) Opracowanie aktualizacji diagnozy problemów społecznych w gminie Bystrzyca Kłodzka placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 10) Monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym (badania ankietowe, analizy) - placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, Bystrzyckie Stowarzyszenie Dobroczynne w Bystrzycy Kł.;

11) Monitorowanie skali problemów zjawiska przemocy domowej (badania ankietowe, analizy) - realizator: placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny.

Zadanie 4. Wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych

- 1) Dofinansowanie działań celowych służących wspomaganie procesu powrotu do zdrowia, i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób uzależnionych i członków ich rodzin (Grupy samopomocowe – Grupa Wsparcia dla Współuzależnionych Kobiet) – realizator: Bystrzyckie Towarzystwo Dobroczynne;
- 2) Tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu – realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bystrzycy Kł.;
- 3) Prowadzenie zajęć kulturalno-oświatowych i artystycznych lub sportowo - rekreacyjnych z dziećmi i młodzieżą wypełniających ich wolny czas i motywujących do powstrzymywania się od spożywania alkoholu: placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ognisko Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Hufiec w Bystrzycy Kłodzkiej ZHP.

Zadanie 5. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

Współfinansowanie Centrum Integracji Społecznej celem prowadzenia programu reintegracji zawodowej i społecznej osób uzależnionych – realizator: Centrum Integracji Społecznej w Bystrzycy Kł.

VI. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Do zadań ustawowych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

1. Opiniowanie, inicjowanie i współpraca w zakresie realizacji zadań wykonywanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.
2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu a w szczególności:
 - a) przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym występowaniem przesłanek z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
 - b) wezwanie na rozmowę osoby co do której wpłynęło zgłoszenie i motywowanie jej do zaprzestania nadużywania alkoholu i/lub poddania się dobrowolnemu leczeniu,
 - c) w przypadku braku zgody na dobrowolne leczenie się – skierowanie na badania przez biegłych (psycholog, psychiatra) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia,
 - d) przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym,
 - e) złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego.

3. W przypadku wystąpienia równocześnie przemocy, uruchomienie procedury "Niebieskie Karty"
4. Opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust.1 i 2 ustawy limit punktów i zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych).
5. Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych (na podstawie upoważnienia Burmistrza).

Zasady kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych

1. Kontroli podlegają przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży.
2. Kontrole przeprowadzają członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub wspólnie z funkcjonariuszami Policji.
3. Zakres kontroli obejmuje:
 - 1) zgodność prowadzonej sprzedaży napojów alkoholowych z aktualnie ważnym zezwoleniem,
 - 2) przestrzeganie warunków ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
4. Osoby kontrolujące mają prawo do:
 - 1) wstępu na teren nieruchomości, obiektu, lokalu lub ich części, gdzie jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych, w dniach i godzinach, w których jest prowadzona ta działalność,
 - 2) żądania okazania zezwoleń oraz pisemnych lub ustnych wyjaśnień.
5. Czynności kontrolnych, dokonuje się w obecności kontrolowanego, osoby zastępującej kontrolowanego lub przez niego zatrudnionej.
6. Protokół z kontroli, kontrolujący przekazują Przewodniczącemu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
7. Podmiot kontrolowany, w przypadku otrzymania zaleceń pokontrolnych w terminie 30 dni od dnia przeprowadzenia kontroli, przesyła do organu wydającego zezwolenia pisemną informację o wykonaniu zaleceń.

VII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowane jest z budżetu Gminy Bystrzyca Kłodzka w ramach środków przeznaczonych na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii.
2. Członek Komisji ma obowiązek uczestnictwa w posiedzeniach.
3. Za udział w posiedzeniach oraz innych pracach Komisji członkom Komisji przysługuje ryczałt miesięczny w wys.:
 - 1) przewodniczący Komisji – 500 zł. brutto,
 - 2) pozostali członkowie Komisji – 400 zł. brutto.
4. Wynagrodzenie o którym mowa w pkt. 3 wypłacane jest miesięcznie zgodnie z wykazem obecności na posiedzeniu Komisji, pod warunkiem, że posiedzenia Komisji odbywać się będą poza godzinami pracy bez względu na czas trwania posiedzenia.

VIII. Ewaluacja programu

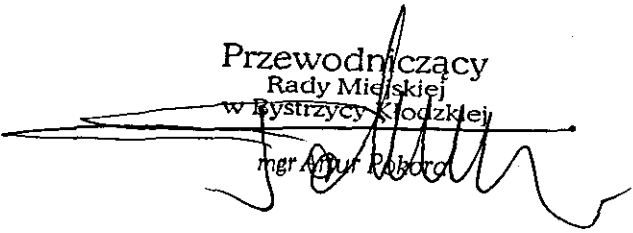
1. Realizacja programu i skuteczność podejmowanych oddziaływań będzie monitorowana poprzez prowadzenie rozmów z adresatami programu, badań, ankiet i sporządzanie analiz dotyczących założeń programu. Podstawowymi wskaźnikami efektywności gminnego programu będzie :

- 1) ilość podmiotów zaangażowanych w realizację programu,
- 2) ilość osób uczestniczących w programach profilaktycznych i terapeutycznych,
- 3) liczba pacjentów objętych opieką leczniczą i rehabilitacyjną,
- 4) liczba osób objęta reintegracją,
- 5) liczba osób doświadczających przemocy objętych pomocą,
- 6) liczba dzieci objętych pomocą,
- 7) liczba osób deklarujących abstynencję,
- 8) ilość miejsc pomocy dla rodzin osób uzależnionych,
- 9) ilość osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu zostały skierowane na Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 10) ilość osób przeszkolonych do rozwiązywania problemów uzależnień.

IX. Uwagi końcowe

1. Dopuszcza się możliwość wprowadzania do niniejszego Programu korekt, wynikających z pojawiających się na bieżąco potrzeb, koniecznych do prawidłowej jego realizacji.
2. Podmioty chcące uzyskać wsparcie i realizować zadania w ramach Gminnego Programu zobowiązane są do złożenia pisemnego wniosku/oferty na realizację zadania w biurze Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej, zawierającej merytoryczny opis projektu/programu (podstawowe założenia i cele, dane wnioskodawcy, adresaci zadania, liczba uczestników, miejsce i czas realizacji zadania, sposób realizacji, harmonogram działań i kosztorys programu/zadania).
3. Podmioty, które skorzystały ze wsparcia finansowego na realizację zadania w ramach Gminnego Programu zobowiązane są do złożenia sprawozdania merytorycznego i finansowego z realizacji zadania (należy określić, czy zakładane cele zostały osiągnięte i w jaki sposób, opisać podjęte działania, podać liczbę osób, uczestników, załączyć rozliczenie finansowe).

Przewodniczący
Rady Miejskiej
w Bystrzycy Kłodzkiej

mgr Artur Polbor

GMINNY PROGRAM

PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

DLA MIASTA I GMINY BYSTRZYCA

KŁODZKA

Na ROK 2016

I. Wprowadzenie

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2016, określa w szczególności strategiczne cele i zadania gminy wynikające z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 163). Ustawa nakłada na samorząd lokalny obowiązek uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz finansowania zadań związanych z jego realizacją. Program, opierający się na Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii, jest wyrazem dążenia samorządu lokalnego do stwarzania warunków sprzyjających zachowaniu zdrowia fizycznego i psychicznego mieszkańców Gminy Bystrzyca Kłodzka, właściwemu wychowaniu młodego pokolenia oraz zachowaniu ładu i porządku publicznego. Opracowanie programu zostało poprzedzone Diagnozą Problemów Społecznych przeprowadzoną w roku 2010 oraz Diagnozą Zjawiska Przemocy w Rodzinie w 2013 roku.

Problem narkotykowy w Europie staje się coraz bardziej złożony, a pojawiające się nowe wyzwania budzą obawy dotyczące zdrowia publicznego. Tak wynika z **Europejskiego raportu narkotykowego na rok 2014**, który został opublikowany przez agencję UE ds. narkotyków(EMCDDA) z siedzibą w Lizbonie. W swoim rocznym przeglądzie dotyczącym problemu narkotykowego agencja ponownie opisuje ogólnie stabilną sytuację z pewnymi pozytywnymi oznakami w zakresie bardziej znanych i powszechnych narkotyków. Jednak sytuację pogarszają nowe zagrożenia związane z narkotykami syntetycznymi, w tym substancjami pobudzającymi, nowymi substancjami psychoaktywnymi i produktami leczniczymi. Wszystkie te substancje nabierają coraz większego znaczenia na zmieniającym się europejskim rynku narkotykowym.¹

Do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii w Polsce obejmujących m.in. promocję zdrowia psychicznego, promocję zdrowego stylu życia, informowanie o szkodliwości środków odurzających i substancji psychotropowych oraz działalność interwencyjną, zobowiązane są odpowiednie organy administracji rządowej, instytucje przez nie nadzorowane oraz samorządy lokalne. Organizacjami uprawnionymi do ww. działań są organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia), organizacje kościelne, związki samopomocy, rodziny osób uzależnionych.

Rodzaj działań profilaktycznych realizowanych na terenie danej gminy jest określany przez samorząd w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii. Szkoła i inne placówki w ramach systemu oświaty mają ściśle określone kompetencje w zakresie profilaktyki uniwersalnej oraz udzielania pomocy uczniom zagrożonym uzależnieniem.

Od 2002 roku wprowadzono ustawowy obowiązek realizacji szkolnego programu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży, spójnego z programem wychowawczym szkoły. Szkoła jest zobowiązana do wczesnego rozpoznawania niedostosowania społecznego uczniów oraz podejmowania odpowiednich oddziaływań profilaktycznych i wychowawczych poprzez m.in. udzielanie uczniom zagrożonym narkomanią i ich rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, realizację działań informacyjnych na temat szkodliwości narkotyków, a także podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych. Szkoła powinna posiadać opracowane i wdrożone procedury reagowania na sytuacje używania narkotyków przez uczniów lub popełnienia przez nich czynów karalnych.

¹ www. „Europejski raport narkotykowy na rok 2014: Tendencje i osiągnięcia” .

W szkołach wdrażane są programy profilaktyki uniwersalnej, programy dla rodziców, a także programy wczesnej interwencji adresowane do uczniów używających substancji psychoaktywnych.

Przy prowadzeniu działań profilaktycznych oraz interwencyjnych szkoły współpracują ściśle z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi. Do zadań poradni należy m.in. profilaktyka uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży oraz udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży z grup ryzyka.

Na poziomie lokalnym pomoc dla osób zagrożonych i eksperymentujących z narkotykami prowadzona jest ponadto w specjalistycznych placówkach opiekuńczo-wychowawczych (światlice socjoterapeutyczne) oraz punktach konsultacyjnych, poradniach profilaktyki i terapii uzależnień w formie programów edukacyjnych i psychokorekcyjnych. Placówki te są prowadzone przez samorządy, organizacje pozarządowe, związki wyznaniowe, kościoły, osoby prywatne, grupy samopomocy. W Polsce istnieje dobrze rozwinięty sektor organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania uzależnień.

Podstawą prawną w Polsce do działań w tym zakresie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2015 poz. 875) Cytowany akt prawny wskazuje zadania związane z przeciwdziałaniem narkomanii, które należą do zadań własnych gmin, wskazuje również zadania jakie mają być realizowane z uwzględnieniem potrzeb lokalnych. W tym obszarze ustawa łączy się z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ustawa zabezpiecza też środki finansowe na realizację programu, które pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzi się realizację działań na szczeblu lokalnym jest gminny program przeciwdziałania narkomanii.

Program jest uchwalany corocznie przez Radę Gminy w oparciu o akty prawne:

1. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 poz. 124.)
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016.
3. Uchwała Nr XLI/260/05 Rady Miejskiej w Bystrzycy Kłodzkiej z dnia 13 maja 2005 w sprawie przyjęcia Strategii Integracji Społecznej dla Bystrzycy Kłodzkiej gminy miejsko-wiejskiej na lata 2005-2020.
4. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.)
5. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 nr 43 poz. 225).
6. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015 nr poz. 163)

Ustawodawca nakładając na samorządy zadania z zakresu profilaktyki uzależnienia od środków psychoaktywnych wskazuje na konieczność współpracy wszystkich podmiotów działających na szczeblu lokalnym w budowaniu spójnej strategii przeciwdziałania narkomanii.

Realizatorami gminnego programu w naszej gminie są:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej,
2. Komisariat Policji,
3. Placówki edukacji,
4. Organizacje pozarządowe,
5. Placówki ochrony zdrowia.

Realizacja programu prowadzona jest zgodnie z zasadami:

- 1) współpracy
- 2) systemowości
- 3) realizmu
- 4) kontekstu innych uzależnień
- 5) dostępu do informacji

II. Diagnoza

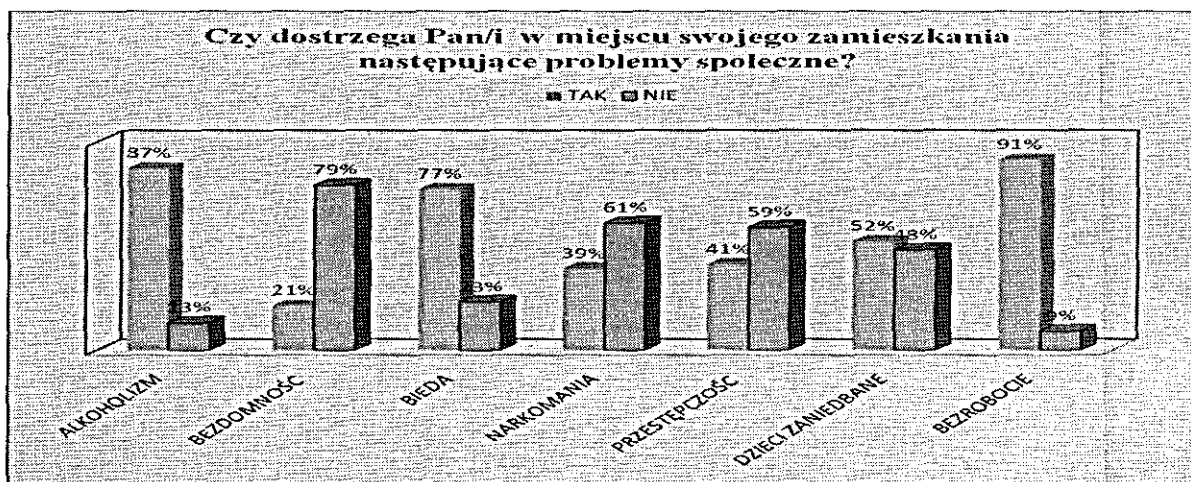
DANE LOKALNE:

Diagnoza lokalna problemu uzależnień od narkotyków została opracowana w oparciu o dane zastane: Diagnozę Problemów Społecznych dla Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka z 2010 roku, Diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie z 2013 roku oraz informacje pozyskane z Policji, rozeznanie pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej, od Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz od pedagogów szkolnych.

Przyczyną sięgania po narkotyki jest przede wszystkim ciekawość, stres i ucieczka od problemów, chęć dobrej zabawy a także dostosowania się do towarzystwa oraz złe samopoczucie. Młodzież wskazała, że najczęściej zażywa się środki odurzające w dyskotekach, pubach, barach, w parku i na ulicy oraz na imprezach młodzieżowych. Większość uczniów ma świadomość, że niektórzy ich rówieśnicy stosują środki odurzające lub uzależniające. W związku z tym, że prawie każdy uczeń ma dostęp do środków zagrażających zdrowiu lub życiu, konieczne jest realizowanie programów długofalowych zwiększających świadomość uczniów odnośnie zagrożeń, rozwijanie umiejętności nie wchodzenia w zachowania ryzykowne.

Nasilenie działań profilaktycznych powinno być ukierunkowane na rozwijanie u młodzieży postaw asertywnych, wzmacnianie konstrukcji emocjonalno-psychicznej uczniów oraz ukazywanie ciekawych, zdrowych form spędzania wolnego czasu i rozwijania własnych zainteresowań. Tylko przez kształtowanie pozytywnych postaw życiowych możemy pomóc dzieciom i młodzieży uzyskać odporność na oferowane zewsząd namiastki dorosłości i złudzenia wolności. Wśród najbardziej dominujących problemów społecznych, na które wskazują mieszkańcy Bystrzycy Kłodzkiej narkomania znajduje się na **czwartym miejscu**.

Wykres 1.

Źródło: Opracowanie na podstawie ankiety.

Z usług Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej skorzystało z problemem narkomanii :

	2011		2012		2013		2014	
	Ilość rodzin	Ilość osób	Ilość rodzin	Ilość osób	Ilość rodzin	Ilość osób	Ilość rodzin	Ilość osób
Narkomania	1	1	1	1	1	1	1	1

Od dnia 06 maja 2010 r. w Bystrzycy Kłodzkiej na terenie przychodni miejskiej przy ulicy Sienkiewicza 8, działa Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W Punkcie przyjmowani są pacjenci z problemami uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych dotknę przemocą domową.

III. Cel i zadania programu

Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii określa kierunki działań, jakie gmina zobowiązana jest prowadzić przy realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Zgodnie z powyższym celem głównym gminnego programu jest:
OGRANICZENIE UŻYWANIA NARKOTYKÓW I ZWIĄZANYCH Z TYM PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Na poziomie gminnym wskazany cel realizowany jest w następujących obszarach działania:

1. PROFILAKTYKA
2. LECZENIE, REHABILITACJA ORAZ OGRANICZANIE SZKÓD ZDROWOTNYCH
3. BADANIA, MONITORING I EWALUACJA

AD. 1.

*** PROFILAKTYKA ***

Cel: Zatrzymanie wzrostu rozpowszechniania i używania środków psychoaktywnych, podniesienie poziomu świadomości społecznej w zakresie problemów narkomanii w gminie.

Cele szczegółowe i zadania:

1.1. Zwiększenie skuteczności oraz podniesienie jakości realizowanych działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży.

Realizator: placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja w Bystrzycy Kł.

ZADANIA:

- 1) Wspieranie szkół w realizacji programów profilaktycznych np.: warsztatów psychologicznych, szkoły komunikacji, programów radzenia sobie ze stresem i agresją, warsztatów kształtujących postawy asertywne, zajęć wychowawczych związanych z źródłami i skutkami nałogów, spektakli profilaktycznych.
- 2) Dbłość o aktywne uczestnictwo rodziców, uczniów i nauczycieli w realizacji programów profilaktycznych.
- 3) Finansowanie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych np. kółek przedmiotowych, teatralnych i zajęć sportowo-rekreacyjnych.
- 4) Podnoszenie jakości pracy świetlic socjoterapeutycznych i opiekuńczo - wychowawczych.
- 5) Wspieranie aktywnych form spędzania czasu podczas wakacji letnich.
- 6) Edukacja w zakresie odpowiedzialności karnej za wytwarzanie, posiadanie i nakłanianie do spożycia środków odurzających i substancji psychoaktywnych.
- 7) Organizowanie spotkań specjalistów terapii uzależnień, policji i nauczycieli w celu wypracowania skutecznych form działań profilaktycznych.
- 8) Dbłość o bezpieczeństwo na terenie placówek edukacyjnych: wspieranie rozwoju monitoringu wewnętrznego i zewnętrznego.
- 9) Organizowanie działań prewencyjnych ukierunkowanych na ograniczanie dostępności środków odurzających na rynku oraz pociąganie do odpowiedzialności karnej osób dopuszczających się przestępstw z *Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*.

1.2. Przeciwdziałanie próbom pierwszych eksperymentów ze środkami psychotropowymi ze szczególnym zwróceniem uwagi na dostępność tzw. dopalaczy, a równocześnie zatrzymanie tendencji obniżania wieku inicjacji narkotykowej.

Realizator: placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja w Bystrzycy Kł.

ZADANIA:

- 1) Warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży.
- 2) Spotkania edukacyjne dla rodziców dzieci w wieku szkolnym, szkolenia osób zajmujących się pracą z dziećmi oraz szkolenia dla policji i straży miejskiej.
- 3) Różnorodność ofert spędzania wolnego czasu oraz dostępność do nich.
- 4) Wspieranie pozalekcyjnych programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami.

1.3. Zwiększenie poziomu wiedzy na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.

Realizator: placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja w Bystrzycy Kł., Zespół Interdyscyplinarny.

ZADANIA:

- 1) Popularyzowanie wiedzy o chorobie narkotykowej w formie informatorów, broszur, plakatów, ulotek udostępnianych przez instytucje (szkoły, podstawowa opieka zdrowotna, ośrodki pomocy społecznej), a także organizacje pozarządowe.
- 2) Wykorzystywanie środków masowego przekazu do informowania o adresach instytucji i organizacji, w których osoby uzależnione i ich rodziny mogą uzyskać pomoc psychologiczną, terapeutyczną i prawną.
- 3) Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnych.
- 4) Informowanie o szkodliwości środków i substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii, a także o jej skutkach (ulotki, materiały promocyjne).

AD. 2.

***** LECZENIE, REHABILITACJA ORAZ OGRANICZANIE SZKÓD ZDROWOTNYCH *****

Realizator: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kł.

Cel: Ograniczanie szkód zdrowotnych.

Cele szczegółowe i zadania:

2.1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej osób uzależnionych od narkotyków, używających narkotyków w sposób szkodliwy oraz członków ich rodzin.

Realizator: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kł.

ZADANIA:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków,
- 2) współpraca z placówkami leczenia odwykowego: Poradnią Leczenia Uzależnień w Kłodzku i w Dusznikach Zdrój oraz placówkami podstawowej opieki zdrowotnej z terenu miasta i gminy Bystrzyca Kłodzka, w zakresie umożliwiania uzależnionym od alkoholu odbycia leczenia odwykowego pod opieką wykwalifikowanego personelu.
- 3) pomoc psychologiczna, prawna, poradnictwo dla rodzin z problemami uzależnienia od środków psychoaktywnych. Dopuszaenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Punktu Informacyjno Konsultacyjnego do spraw Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przemocy w Rodzinie, niezbędne pomoce i literaturę fachową, czasopisma („Alkoholizm i Narkomania”), materiały biurowe.
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, zajmujących się rozwiązywaniem problemów narkomanii.

5) pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

2.2. Współpraca między instytucjami, organizacjami i osobami fizycznymi służąca rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Realizator: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kł., Policja, placówki oświatowe, ochrona zdrowia.

ZADANIA:

1) Współdziałanie z wszystkimi zaangażowanymi podmiotami na rzecz kompleksowego rozwiązania problemów narkomanii, a także dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

AD. 3.

**** BADANIA, MONITORING I EWALUACJA *****

Cel: Stworzenie systemu informacji i monitorowania na temat skali zjawiska narkomanii w naszym mieście niezbędnego do prowadzenia skutecznej polityki wobec narkomanii.

Cele szczegółowe i zadania:

3.1. Stworzenie systemu informacji na temat skali zjawiska narkomanii w gminie.

Realizator: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kł.

ZADANIA:

1) wymiana informacji pomiędzy instytucjami, organizacjami odpowiedzialnymi za politykę antynarkotykową na poziomie lokalnym.

3.2. Diagnoza/ocena stanu zagrożenia problemami narkotyków i narkomanii na terenie miasta.

Realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kł., placówki oświatowe, Policja.

ZADANIA:

- 1) prowadzenie badań ankietowych wśród dzieci i młodzieży szkolnej.
- 2) zbieranie i analiza danych statystycznych uzyskanych od instytucji zajmujących się działalnością interwencyjną, profilaktyczną, terapeutyczną i leczniczą.

3.3. Wskaźniki realizacji programu:

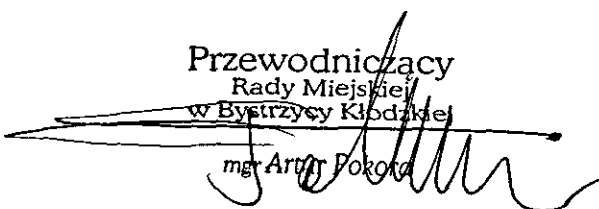
- 1) liczba spotkań dotycząca profilaktyki uzależnień,
- 2) liczba realizowanych programów profilaktycznych w szkołach,
- 3) liczba uczniów biorących udział w programach profilaktycznych,
- 4) liczba rodziców biorących udział w programach,
- 5) liczba nauczycieli, pedagogów uczestniczących w szkoleniach,
- 6) liczba osób korzystających z zajęć w placówkach środowiskowych,
- 7) baza danych o placówkach leczniczych i rehabilitacyjnych oraz zakresie ich działania,
- 8) liczba przeprowadzonych konkursów o tematyce profilaktycznej,
- 9) liczba uczniów uczestniczących w konkursach,

- 10) liczba osób uczestniczących w biwakach, koloniach, wycieczkach, itp,
- 11) liczba przeprowadzonych kontroli w miejscach szczególnie narażonych,
- 12) liczba wszczętych postępowań policyjnych,
- 13) liczba zakupionych materiałów edukacyjnych (ulotki, plakaty, książki, filmy, itp.),
- 14) liczba osób biorących udział w imprezach sportowych, kulturalnych,
- 15) liczba przeprowadzonych wywiadów, ankiet.

IV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Sposób finansowania:

Program finansowany będzie z budżetu gminy, może być również finansowany ze środków pozabudżetowych. Kierownik OPS złoży Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji Programu w każdym kolejnym roku.

Przewodniczący
Rady Miejskiej
w Bystrzycy Kłodzkiej

mgr Artur Pokora

**Harmonogram działań i podział środków na realizację zadań Gminnego
Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Programu
Przeciwdziałania Narkomanii
DLA MIASTA I GMINY BYSTRZYCA KŁODZKA
NA ROK 2016**

Dochody - 390.000,00 zł.

1. Wpływy za wydane zezwolenia 390.000,00 zł.

Wydatki :

1. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: 373.120,00 zł

2. Program Przeciwdziałania Narkomanii: 16.880,00 zł

85154: PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI

Paragraf	Zadanie	Wysokość środków w 2015	Wysokość środków w 2016	Wskaźnik wzrostu
2650	Dotacja przedmiotowa z budżetu dla samorządowego zakładu budżetowego: 1.Dofinansowanie programu reintegracji zawodowej i społecznej osób uzależnionych w Centrum Integracji Społecznej.	236.130	257.040	109%
2820	Dotacja celowa na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	23.500	23.500	100%
	1.Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w świetlicach środowiskowych realizujących programy opiekuńczo-wychowawcze: dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemami alkoholowymi : TPD	16.500	16.500	

Paragraf	Zadanie	Wysokość środków w 2015	Wysokość środków w 2016	Wskaźnik wzrostu
	2. Dofinansowanie działań celowych służących wspomaganiu procesu powrotu do zdrowia, i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób uzależnionych i członków ich rodzin : - grupy samopomocowe – Grupa Wsparcia dla Kobiet:	7.000	7.000	
3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych: Wynagrodzenie członków GKRPA	29.280	30.000	102%
4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	1.050	600	57%
4120	Składki na Fundusz Pracy	120	40	33%
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	16.200	10.000	62%
	dyżury w Punkcie Konsultacyjnym do spraw rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie: 1.Umowa zlecenie, umowa o dzieło: Dyżury specjalistów-	16.200	10.000	62%
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2.000	2.000	100%
	1.Zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia, profilaktyki alkoholowej i przeciwdziałania przemocy: ulotki, broszury, poradniki, informatory, plakaty	250	250	
	2.W ramach zapotrzebowania GRPA, Punktu Konsultacyjnego: środki czystości, materiały biurowe.	250	250	
	3.a.Działania z zakresu przemocy w rodzinie 3. b. Zakup 2 fotelików do przewożenia dzieci w samochodzie+1 siedzisko	0 500	1.000 0	

Paragraf	Zadanie	Wysokość środków w 2015	Wysokość środków w 2016	Wskaźnik wzrostu
	4. Zakup nagród przy realizacji lokalnych konkursów.	1.000	500	
4220	5. Zakup środków żywności	400	400	100%
	5.1. Zakup słodczy jako upominki i nagrody przy organizacji konkursów, imprez profilaktycznych.	200	200	
	5.2. Zapewnienie poczęstunku podczas organizowanych szkoleń, konferencji i warsztatów (kawa, herbata, słodczy, owoce)	200	200	
4240	Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek.	500	500	100%
	Zgodnie z zapotrzebowaniem placówek oświatowych, GKRPA i Punktu Konsultacyjnego zakup: - publikacji z zakresu wychowania i profilaktyki (wydawnictwa edukacyjne) - czasopism profilaktycznych (roczna prenumerata „Niebieska Linia”, „Świat problemów”) - płyty dvd z zakresu profilaktyki i zagrożeń młodzieży m.in. pakiet lekcji wychowawczych i filmów edukacyjnych.	500	500	
4300	Zakup usług pozostałych	43.360	45.960	106%
	1.a. Dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży (wycieczka, półkolonie, kolonie, obozy – obowiązkiem podczas wypoczynku jest realizacja programu zajęć profilakt.) 1. b. Program profilaktyczny ZHP	24.000 8.000	24.000 8.000	

Paragraf	Zadanie	Wysokość środków w 2015	Wysokość środków w 2016	Wskaźnik wzrostu
	2.Dofinansowanie prowadzenia w szkołach programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, profilaktyczno-edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia skierowanych do dzieci i młodzieży (rekomendowane i autorskie)	3.000	3.000	
	3.Zakup pakietu bazowego materiałów kampanii :” Zachowaj Trzeźwy umysł”, „Reaguj na przemoc!” (pakiet dla zespołów interdyscyplinarnych)	2.460	2.460	
	4.Przeprowadzenie lokalnej diagnozy występowania zjawiska przemocy.	0	2.000	
	5.Podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie	3.000	3.000	
	6.Finansowanie kosztów lokalowych funkcjonowania Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds.Uzależnień(zgodnie z umową najmu użytkowania lokalu)	1.000	1.000	
	7.Opłacenie opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,	900	1500	
	8.Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego	1.000	1.000	
4360	Opłaty z tytułu zakupu usług internetowych	480	480	100%
	Opłaty a tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii komórkowej	500	500	100%
	Opłaty a tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	600	600	100%

Paragraf	Zadanie	Wysokość środków w 2015	Wysokość środków w 2016	Wskaźnik wzrostu
4410	Delegacje pracownicze Szkolenia członków GKRPA, Zespołu Interdyscyplinarnego, pracowników socjalnych.	500	500	100%
4700	Organizacja szkoleń, kursów, warsztatów i treningów dla członków GKRPA i Zespołu Interdyscyplinarnego.	1.000	1.000	100%
	RAZEM :	355.620	373.120	105%

Program Przeciwdziałania Narkomanii

Paragraf	Zadanie	Wysokość środków w 2015	Wysokość środków w 2016	Wskaźnik wzrostu
4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	2.070	1.070	52%
4120	Składki na Fundusz Pracy	290	150	52%
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	9.000	5.000	55%
	Umowa zlecenie, umowa o dzieło: -terapeuta uzależnień-praca w Punkcie Konsultacyjnym do spraw rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	9.000	5.000	
4240	Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek.	200	200	100%
	Zgodnie z zapotrzebowaniem placówek oświatowych, GKRPA i Punktu Konsultacyjnego zakup: - publikacji z zakresu wychowania profilaktyki i przemocy domowej (wydawnictwa edukacyjne) - czasopism profilaktycznych - roczna prenumerata: „Alkoholizm i narkomania” - płyty dvd z zakresu profilaktyki i zagrożeń młodzieży m.in. pakiet lekcji wychowawczych i filmów edukacyjnych.	200	200	
4300	Zakup usług pozostałych	20.820	8.460	41%
	1.Dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży objętej pomocą profilaktyczno-opiekuńczo-wychowawczą (wycieczka, półkolonie, kolonie, obozy – obowiązkiem podczas wypoczynku jest realizacja programu zajęć profilaktycznych)	13.000	0	
	2.Finansowanie i organizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia skierowanych do dzieci i młodzieży: 3. zakup pakietu bazowego materiałów kampanii na temat narkotyków i dopalaczy	3.000 1820	3.000 2460	
	4.Podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie.	2.000	2.000	
	5.Finansowanie kosztów lokalowych funkcjonowania Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds.Uzależnień (zgodnie z umową najmu użytkowania lokalu)	1.000	1.000	

Paragraf	Zadanie	Wysokość środków w 2015	Wysokość środków w 2016	Wskaźnik wzrostu
4410	Delegacje pracownicze Szkolenia członków GKRPA	1.000	1.000	100%
4700	Organizacja szkoleń, kursów, warsztatów i treningów dla członków GKRPA	1.000	1.000	100%
RAZEM :		34.380	16.880	49 %

Przewodniczący
Rady Miejskiej
w Byszczycy Kłodzkiej

mgr Artur Pokora